

CENY OGŁOSZEN:

za wiersz milimetry
przed 1 złoty, w tekście
50 gr., za tekstem 40 gr.
Ogłoszenia tabelarycz-
ne 50 proc., a świątecz-
ne 25 proc. drożej. Dro-
bne ogłoszenia po 10
groszy. Dla poszuku-
jących pracy 5 gr. za
wyraz. Najmniej 1 zł.

Konto czekowe PKO.
Warszawa 65.070

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Redaktor naczelny: WIKTOR MONSIORSKI.

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie
zł. 2.00

Adres administracji:
Piłsudskiego Nr. 8, te-
lefon 4-37, telefon re-
dakcji 6-92, telefon re-
dakcji nocnej i dru-
karni 4-94.

Konto czekowe PKO.
Warszawa 65.070

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 19, tel. 507; BĘDZIN, Malachowskiego 24, tel. 5-33; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77;
ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELĄDZ, Rynek nr. 3, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki tel. 16.

Krwawy pogrom żydów.

W Argentynie grasują ekspedycje karne

WASZYNGTON, 21. 8. Od kilku dni w Buenos Aires trwają burzliwe awantury antykomunistyczne. Po rewizji w jednym z klubów politycznych żydowskich, gdzie znaleziono kompromitujące dokumenty, które świadczyły, że członkowie klubu pozostają w ścisłej łączności z kominternem, doszło do pierwszych wybrzyków antyżydowskich.

Tego samego wieczoru grupa manifestantów zdemolowała redakcję tygodnika „Liberdad”, redagowanego przez Rud. Ascha. W odpowiedzi na to bojówka lewicowego stronnictwa żydowskiego zdemolowała redakcję „Journal di Argentina”.

Było to hasłem do masowych wystąpień w dzielnicach Barracas i Boca, zamieszkałych przez żydów.

W ciągu soboty grupy napastników, mianujące się ekspedycjami karnymi, krążyły po ulicach miasta, napadając na sklepy żydowskie i masakrując mieszkańców. Zraniono przeszło 100 osób, z których kilka w stanie ciężkim odwieziono do szpitali.

Wszystkie oddziały policji zmobi-

lizowane natychmiast nie mogą opóźniać sytuacji. W godzinach popołudniowych na widownię wystąpiło wojsko, rozpędzając tłumy.

Partja socjalistyczna złożyła interpelację w parlamencie, domaga-

jąc się ostrych represyj w stosunku do manifestantów. Interpelanci zapytują, czy rząd zamierza dopuścić do takiego samego pogromu żydów, jak w roku 1919, kiedy straciło życie kilka tysięcy ludzi.

40 samolotów przyleciało wczoraj do Warszawy.

WYBITNI LOTNICY EUROPEJSCY W STOLICY.

WARSZAWA, 21. 8. (wl.) Dzisiaj w godzinach pomiędzy 9 a 10 rano kolejno przybywały na lotnisko warszawskie samoloty biorące udział w locie dokoła Europy. Ogółem przyleciało 40 samolotów. Wśród lotników znajdują się znakomitości lotnicze z Francji, Szwajcarii, Włoch,

Niemiec, Czechosłowacji i Polski.

Ekipa polska przedstawia się następująco: kpt. Orliński, kpt. Gedgowd, p. Karpiński, kpt. Bajan i por. Zwirko.

Z Warszawy lotnicy odlecieli do Krakowa, a stamtąd do Pragi, gdzie wylądowali popołudniu.

Strajk pracowników miejskich w stolicy

WARSZAWA, 21. 8. (wl.) Dzisiaj na dziedzińcu redakcji „Robotnika” przy ul. Wareckiej odbył się wiec pracowników miejskich stolicy. Po burzliwych obradach postanowiono proklamować strajk pracowników miejskich na wtorek we wszystkich

działach administracji miejskiej.

Jak wiadomo w Warszawie trwa już od dłuższego czasu zatarg na tle niewypłacania przez magistrat pensyj i zarobków pracownikom miejskim.

Ekscesy robotników w Hucie Królewskiej

Urzędników wyrzucano z biura i zniszczono papiery oraz akta.

KRÓL - HUTA, 21. 8. — Wczoraj w godzinach rannych załoga Huty Królewskiej. Warsztaty Górne, mające w tym dniu świętówkę, wtargnęła do biura gospodarczego, gdzie pracowało 6 urzędników. Robotnicy siłą wyrzucili urzędników z biura, wyprowadzili ich poza obręb biura i zamknęli biuro, po u-

przedniem zniszczeniu wszystkich papierów, znajdujących się na stołach, poczem klucze oddali radzie za kładowej.

Swój czyn robotnicy tłumaczyli tem, że, jeśli robotnicy nie mają pracy, to tembardziej nie powinni być zatrudnieni i urzędnicy.

FENOMEN ATMOSFERYCZNY.

Ognista kula z ogonem na niebie.

PIOTRKÓW, 21. 8. Niezwykle zjawisko atmosferyczne oglądali wczoraj mieszkańcy Tomaszowa. Około godziny 9 wieczorem na niebie ukazała się posuwająca się ze strony południowej w kierunku północnym ognista kula z ogonem, dająca bar-

dzo silne niebieskie światło. Kula ta po kilku sekundach rozprysła się w przestworzach, nie pozostawiając żadnych śladów. Prawie natychmiast po jej zniknięciu rozległ się potężny grzmot.

Mieszkaniec Sosnowca utonął na t. zw. „bagrze” pod Mysłowicami

Wczoraj w godzinach przedwieczorowych, na t. zw. „bagrze” pod Mysłowicami utonął jakiś mężczyzna.

Mimo, że wiele osób było świadkami utonięcia i niektórzy pospieszyli nieznanemu na ratunek — wszelka pomoc okazała się daremną.

Wzywano straż ogniową z Mysłowic.

Komunistyczny poseł śląski, Komander rozstrzelany w Rosji

KATOWICE, 21. 8. Kolo Świętochłowie rozszalała się pogłoska, że b. poseł komunistyczny do sejmu śląskiego, Józef Komander, który w chwili rozwiązania poprzedniego sejmu śląskiego uciekł zagranicę, został rozstrzelany w Rosji sowieckiej.

dokąd wyjechał na kurs.

Komuniści opowiadają, że Komander był rzekomo szpiegiem i dlatego został rozstrzelany. Komander był czołową figurą komunistów na Śląsku i ich poseł do sejmu śląskiego.

KONDOLENCJE OJCA ŚWIĘTEGO.

RZYM, 21. 8. — Z powodu śmierci śp. Michaliny Mościckiej, Ojciec św. wysłał specjalne kondolencje na ręce prezydenta Rzeczypospolitej. „OSSERVATORE ROMANO” O S. P.

MICHALINIE MOŚCICKIEJ.

RZYM, 21. 8. — Organ watykański „Osservatore Romano” zamieszcza na głównym miejscu nekrolog śp. Michaliny Mościckiej, podkreślając w gorących słowach udział zmarłej w ruchu niepodległościowym, oraz zaznaczając niestrudzoną pracę społeczną po odzyskaniu niepodległości.

Prasa wiedeńska, donosząc o śmierci śp. prezydentowej Mościckiej, podkreśla jej rolę, jako wybitnej działaczki na polu kobiecego ruchu społecznego w Polsce.

NOWY HYDROPLAN MARYNARKI WOJENNEJ.

WARSZAWA, 21. 8. (wl.) Z funduszy zebranych w „miesiącu Pomorza” zakupiony zostanie hydroplan, który włączony zostanie do eskadry morskiej.

NIE BĘDZIE NOWYCH OBCIĄŻEN PODATKOWYCH.

WARSZAWA, 21. 8. (wl.) Jak się dowiadujemy rząd zaniechał zamiaru wniesienia na jesieni do sejmu projektów nowych ustaw podatkowych z uwagi na ciężką sytuację gospodarczą kraju i ogólne zubożenie.

WYDOBYWANIE ZWŁOK OFIAR KATASTROFY „NIOBY”

BERLIN, 21. 8. Rozpoczęła się w Kilonji akcja wydobywania zwłok ofiar straszliwej katastrofy zatonięcia niemieckiego okrętu szkolnego „Niobe”. Dotychczas wydobyto 7 zwłok, dalsze poszukiwania trwają. Wśród dramatycznych scen i przy udziale olbrzymich rzesz publiczności nurkowie wyłobylili pierwsze zwłoki jednego z oficerów załogi. Flagi na okrętach ratowniczych i szczepione są na znak żałoby do połowy masztu.

Na pokładach okrętów rozpięto płótna żaglowe, w które zawijane są zwłoki ofiar.

Ze względu na wielkie tłumy ciekawych, utrudniających akcję wydobywania zwłok, władze portowe zmuszone były zamknąć dostęp do okrętów w promieniu kilkunastu metrów. Smutna ta akcja, której towarzyszy ponury nastrój potrwa prawdopodobnie cały dzień dzisiejszy. Liczba zwłok, znajdujących się w obrębie objętej akcją ratowniczą, nie jest dokładnie znana.

POLSKA WYCIĘCZKA GOSPODARSKA PRZYBYŁA DO ALGIERU.

ALGIER, 21. 8. — Przybyła do Algieru polska wycieczka ekonomiczna, w skład której wchodzi pp. Turski, dyrektor państwowego instytutu eksportowego, Bajer, dyrektor izby przemysłowo-handlowej w Łodzi oraz Stabilewski, radca handlowy ambasady polskiej w Paryżu.

BOJKOT GDAŃSKA MA BYĆ PRZERWANY.

WARSZAWA, 21. 8. (wl.) Czynniki rządowe zamierzają przetrwać na polskie organizacje społeczne, by zaniechały stosowania środków odwetowych wobec Gdańska.

Odwet organizacyj polskich był zjawiskiem samorządnym i zrozumiałym, spowodowanym li tylko wystąpieniem prowokacyjnymi wobec polskich na terenie Gdańska.

NOWE MONETY 10-ZŁOTOWE.

WARSZAWA, 21. 8. (wl.) — Z dniem 15 września pojawiają się w obiegu nowe 10-złotowe srebrne monety. Mennica państwowa czyni już ostatnie przygotowania do wypuszczenia nowych pieniędzy.

PIORUN W MECZECIE.

WIEDEN, 21. 8. Nad granicą albańską przeszła gwałtowna burza. W miasteczku Pec piorun uderzył w minaret i zabił duchownego, który nawoływał wiernych do modlitwy.

Drugi piorun uderzył, w chwilę po pierwszym w kopułę meczetu, która zawaliła się, zasypując gruzami zgromadzonych. Trzy osoby zostały zabite, wiele odniosło rany.

SAMOLOT NIEMIECKI WYLĄDOWAŁ NA POLSKIM TERYTORIUM.

Wczoraj popołudniu wylądował w Wyrach w pow. pszczyńskim na G. Śląsku niemiecki samolot, należący do aeroklubu w Berlinie.

Samolot pilutował lotnik Zgel, obserwatorem był kpt. armji niemieckiej Wilfried - Dybward po cywilnemu.

Lotnicy lecieli poza konkursem międzynarodowego najpiękniejszego samolotów turystycznych i zamuszani byli lądować wskutek defektu silnika.

Więc, cóż im pozostaje?...

Bankructwo ideowe narodowej demokracji.

Marne przyszły czasy dla naszych „obwiepolów“.

Nietylko dlatego, że czasy są kryzysowe, ale przede wszystkim dlatego, że z kryzysu gospodarczego w żaden sposób nie dało się ukuć broni przeciwko „sanacji“. Nadzieja, że „sanacja“ lada moment „trząśnie“ pod ciężarem kryzysu, zawiodła. Dziś nawet stare baby rozumieją, że jeśli istnieje kryzys gospodarczy, to nie ponosi winy „sanacja“, jak to przez czas pewien usiłował wmówić prof. Rybarski w czytelników prasy obwiepolskiej.

Na nie tedy rachuby „kryzysowe“.

Co gorsza, „obóz“ ani się spodziewał, gdy w jego własnym łonie wynikł ostry kryzys, wywołany brakiem... hasła sztandarowego. Tak dziwnie bowiem się stało, że wszystkie hasła sztandarowe, którymi przez szereg lat posługiwali się pp. obwiepolacy ze znacznym nawet powodzeniem — wszystkie te hasła znalazły się w obozie... ich przeciwników politycznych.

Jakże łatwo i skutecznie operowało się dawniej hasłem „frontu zachodniego“. Według geografii politycznej obwiepoli, szeregi jego karnie zwrócone były twarzą na zachód, śledząc czujnie czające się stamtąd niebezpieczeństwo i gotowe w każdej chwili odeprzeć je piersią własną. Na tomiast „sanacja“, według tejże geografii politycznej, była zwrócona ku frontowi zachodniemu... dwrotną stroną swego medalu, a cała jej uwaga była skupiona ku frontowi wschodniemu, na którym budowała ona jakieś fantastyczne zamki na lo dzie pomysłów rozbijania Rosji, budowania niepodległej Ukrainy, Białorusi itp.

Do budowy tych zamków na lodzie dostarczać miał „sanacja“ materiał i stałe podlegał ją w kierunku „orientacji wschodniej“ pewien tajemny komiwojażer kapitału międzynarodowego, który pewnego piękno poranka postanowił był walczyć przeciwko Rosji komunistycznej „do ostatniej kropli krwi żołnierza polskiego“. Dlatego „sanacja“, według twierdzeń prasy obwiepolskiej, przeciwna była zawieraniu paktu o nieagresji z Rosją sowiecką, ku czemu zachęcał ją sen. Kozicki.

Stało się jednak. Pakt o nieagresji jest podpisany, i to nie przez sen. Kozickiego, ale przez „sanacyjnego“ posła St. Patka i to podobno pod bezpośrednim naciskiem „czynnika decydującego“. Cała geografia polityczna wraz z podziałem na „fronty“ wzięła w łeb. Okazało się, że właśnie „sanacja“ jest czynna na froncie zachodnim, i to na wszystkich jego odcinkach: gdańskim, gdyńskim, śląskim, genewskim. Okazało się również, że „sanacja“ potrafi okiełzać i dosiąść znarowionego konika rosyjskiego i użyć go spokojnie i pomyślnie, bez krzyku, hałasu i niepotrzebnego wymachiwania łokciami, jak to czynią jeżdżący niedoświadczeni i zbyt nerwowi.

Równie fatalnie skończyło się z hasłem „morskim“. Przez szereg lat prasa „obwiepolska“ wprawiała w słych czytelników, że morze, program morski — to poprostu specyficzny wynalazek „obwiepoli“. Niektórzy czytelnicy tej prasy może nawet przypuszczali, że i woda morską, która oblewa 100 kilometrów polskiego wybrzeża, w jakiś tajemniczy sposób wyprodukowana została w laboratoriach „obwiepoli“.

„Sanacja“, według tejże prasy, nigdy nie miała i nie ma „zielonego pojęcia“ o morzu i jego znaczeniu dla Polski.

Aluści, stało się: „sanacja“ zbudowała port w Gdyni, który jest podziwem nietylko dla Polski, ale i dla Europy całej. Polska posiada obec-

nie swój własny port, czego nie miała nigdy w ciągu swych tysiącletnich dziejów, pozwalając się wyrecać Gdańskowi w stosunkach handlowych ze światem szerokim. Obecnie do portu polskiego zawijają okręty ze świata całego, a polska bandera pojawia się w różnych portach szerokiego świata.

Znowu uczyniła to „sanacja“. A gdy „sanacja“ uznała za potrzebne dać wyraz przywiązania polskich mas szerokich do morza, na apel jej stanęły setki tysięcy ludzi ze wszystkich sfer społeczeństwa polskiego, pociągnęły do Gdyni masy polskie od Karpat i Wilna, i „święto morza“ przybrało formy tak imponują-

ce, że zółć zalala zarówno hakaty- stów pruskich, jak i naszych rodzimych „obwiepolaków“.

Sztandar z napisem: „Morze“ znalazł się tedy również w obozie przeciwników politycznych obwiepoli. Cóż pozostało tedy nieszczęsnym „obwiepolakom“? Kij „masoński“, którym wojowali tak długo, posiada, jak się okazuje, dwa końce i uderzył boleśnie samego Romana Dmowskiego. O zużytkowaniu katolicyzmu dla walk partyjnych, po ostatnim liście pastorskim ks. kardynała Hlonda, nie może być mowy. Z bezwzględnie go liberalizmu w zakresie gospodarczym musiał zrezygnować sam prof. Rybarski. W zakresie ustrojowym

w „obwiepoli“ panuje, jak wiadomo, zupełna pustka. Pociesza się tem, że i „sanacja“ ostrygła dla idei zmiany konstytucji. Czekaj tutaj pp. z obwiepola wielkie rozczarowanie.

Cóż pozostało nieszczęsnym „obwiepolakom“ w zakresie hasel i dążeń programowych? Antysemityzm — na ten towar istotnie nabywców i konkurentów nie znajdują. Ale, antysemityzm nie może być programem państwowym.

Pozostały im tedy jedynie ciche a nabożne westchnienia: może rząd obecny złoży ciężar władzy i zwróci się ku nim: przychodźcie i rządźcie! Ale tak się nie stanie.

Asper.

Z dziejów barbarzyństwa pruskiego.

Krew niewinnej ludności w Belgii — wieczystą hańbą dla narodu niemieckiego.

Najdzikszym aktem barbarzyństwa pruskiego w czasie wojny, są bezsprzecznie zbrodnie oszalałego żołdactwa teutońskiego, których ofiarą padły Louvain (Lowanium), Dinant i inne miejscowości Belgii. Są to zbrodnie, o których — gdy się słyszy — bieleje włos i które pozostaną na długi okres dziejów straszliwą, hańbiącą plamą na honorze narodu niemieckiego.

W chwili wkroczenia wojsk niemieckich do Belgii, cała Walonia prawie od razu wpadła w ich ręce. Obrona linii Mozy szczupłymi siłami wojsk belgijskich nie mogła powstrzymać ich, zwłaszcza, że na początku wojny ani Belgia, ani Francja nie posiadały wogóle sprzętu armijnego, mogącego dorównać niemieckiemu.

Krótko trwały też walki odwetowe, niepozabawione cech bezprzykładnego męstwa, niejednokrotnie, bowiem szczupłe oddziały belgijskie lub nawet pojedynczy żołnierze, odcięci od swej grupy, ostrzeliwując się, usiłowali powstrzymać najeźdźcę. Tak powstała kłamliwa całkowicie niemiecka wersja o franktireurach, czyli rzeko-

mych objawach zbrojnego oporu ze strony ludności cywilnej.

Tę przeskodę, to męstwo poszczególnego żołnierza belgijskiego stanowiła bowiem niemiecka komen- da złać dzikim prawem odwetu i mszcząc się w sposób niegodny regularnej armii, wydano rozkaz spalenia całych miast i barbarzyńskiego znęcania się nad ich ludnością, co przybrało szczególnie potworne rozmiary w Louvain i Dinant. Dokona- no tam wyrafinowanych, okrutnych zbrodni, nie spotykanych w takiej obfitości zupełnie w historii świata.

Już od pierwszego dnia wkroczenia wojsk niemieckich 4 sierpnia do Belgii, rozpoczęto masakrę ludności cywilnej. W każdej miejscowości prawie zabijano kilka, kilkanaście, a nawet i po kilkaset osób — cywilnych, a w tem i kobiety. Są świadkowie, że zabijano też starców i dzieci. Rozbestwione żołdactwo pruskie pastwiło się często nad zwłokami, a zawsze okradano zmarłych.

W tych dniach mija właśnie 18 lat od chwili, kiedy dla bohaterstwa miasta Lowanium nastąpiła straszliwa noc śmierci i zniszczenia. Było to wieczorem dnia 25 sierpnia 1914

r. Godne litości miasto stało się wtedy ofiarą okropnego i nieludzkiego teroru.

Z błahego powodu, że gdzieś w mieście padł strzał, rozpoczęto straszliwą masakrę ludności. Zabijano ludzi po ulicach, wyciągano ich z domu wprost w objęcia śmierci, strzelano do okien, demolowano mieszkania i całe domy, a w rzędzie zabitych byli najpoważniejsi obywatele miasta, księża, lekarze i urzędnicy, nie mający wogóle nic z wojną do czynienia. Były niewinne dzieci, kobiety — matki, a wszyscy legli pod gradem niemieckich kul. W rezultacie zabito około 250 osób.

Tego jednak było mało i postanowiono Lowanium zniszczyć ogniem, by posłużyło ono za przykład dla całej Belgii. Dn. 27 sierpnia wypędzono ludność z miasta i następnie żołnierze chodzili od domu do domu i po uprzednim okradzeniu podpalali. W ciągu czterech dni miasto świeciło łuną pożarów i gdy 31 sierpnia pozwolono wrócić mieszkańcom do domostw, znaleźli wszyscy tylko łacie się zgłiszczą.

Podobnie obeszli się barbarzyńscy pruscy z ludnością miasta Dinant w dniach 21 — 25 sierpnia 1914 r. Rozstrzelano wtedy 674 osoby cywilne na ogólną liczbę 6.760 mieszkańców. W liczbie zabitych było: 92 kobiety, 76 mężczyzn, liczących ponad 60 lat, 22 dzieci, poniżej lat 15. Najstarsza z ofiar miała 88 lat, a najmłodsza 3 tygodnie. Sam burmistrz miasta tylko cudem uniknął śmierci. Istnieją dowody, że straszliwa ta rzeź mieszkańców m. Dinant nie była aktem odruchowym, ale z góry po- wziętym i obmyślanym planem.

Na tem tle męczeństw wyrasta nad głowy innych postaci, naprawdę apostołską, wielkiego kard. Mercier, prymasa Belgii. Człowiek ten niósł opiekę i pociechę przez istne morze łez.

I dzisiaj jeszcze nie wyszła ta krew w Belgii przelana, nie przestały płakać oczy sieroce. Żyją jeszcze tysiące świadków tych straszliwych zbrodni niemieckich. I chociaż nawet z czasem znikną żyjący dziś świadkowie, zbrodnie niemieckie w Belgii przejdą do historii ku wiecznej hańbie i potępieniu tych, którzy w r. 1914 rozpętali straszliwą zawieruchę wojenną.

ZAPISY NA DZIEŃNE I WIECZOROWE
Zatwierdzone przez Kuratorium Okręgu Szkolnego Krakowskiego
KURSY HANDLOWE
(HANDLOWO BUCHALTERYJNE)
M. KUŁACZKOWSKIEGO w Będzinie, ul. Sączewska Nr. 25,
przyjmuje Sekretariat Kursów codziennie w godz. 10 — 19.
Nieвозмоnym stypendja.
Zniżki tramwajowe. Prospekty bezpłatnie.

Ulewy rozsądnikiem tyfusu.

Niezwykła obserwacja profesora uniwersytetu warszawskiego.

Epidemia tyfusu brzuszego w niektórych okolicach Polski szerzy się w dalszym ciągu. Mimo wszelkich środków, przedsięwziętych przez władze sanitarne, nie udało się dotąd zahamować nasilenia epidemii. Dużą winę ponosi sama ludność, która zgola nie przestrzega ostrożności i nie trzyma się tych przepisów, które są niezbędne w okresie panowania tyfusu.

W związku z tem, dowiadujemy się niezwykle interesujących i sensacyjnych szczegółów o przyczynach wybuchania epidemii tyfusu brzuszego.

Okazuje się, że jednym z najgorszych źródeł zarazy są studnie, a co zatem idzie, picie nieprzegotowanej wody.

Jeden z docentów uniwersytetu warszawskiego, który od dłuższego czasu zajmuje się badaniami epidemiologicznymi, twierdzi, że epi-

demia tyfusu brzuszego jest wynikiem silnych deszczów.

Woda deszczowa przedostaje się do studzien, a zmywając w miastach i miasteczkach po drodze zarazki z rynsztoków, rowów i dołów biologicznych, w ten sposób zakaża wodę do picia.

Lekarze prowincjonalni donoszą także, że w tych miejscowościach, w których, z powodu deszczów były wy- lewy, wybuchła epidemia tyfusu brzuszego.

Odkrycie to jest niezwykle sensacyjne, tembardziej, że odpowiada temu zjawisku, które już oddawna zaobserwowane było w Azji. Stwierdzono, że w Japonii i Chinach po każdorazowej powodzi wybuchła epidemia cholery.

Jak widać z powyższego, najbardziej niebezpieczną rzeczą w chwili obecnej jest picie surowej wody.

Swędzenie ciała oraz wszelkiego rodzaju wyrzuty skórne usuwa
KREM LAIN-AGE
z kognikiem
jest to idealny nieszkodliwy kosmetyk, usuwający wady naskórka tak u dorosłych, jak i u dzieci
R. M. Spr. Wewn. Nr. 3534

Drobni kupcy, przemysłowcy i rzemieślnicy szykują się do kryminału.

Ponure widmo: artykuł 280 nowego kodeksu karnego.

Gdy wyszedł z druku „Dziennik Ustaw” z nowym kodeksem karnym, który wchodzi w życie od 1 września, każdy, kto mógł, zaczął szukać w artykułach nowego prawa — czegoś dla siebie. Wszyscy interesowali się kwestiami związanymi z odpowiedzialnością za wszelkie wykroczenia natury kryminalnej, kupcy i przemysłowcy szukali przepisów, dotyczących solidności kupieckiej, dobrej miary i wagi.

Gdy tak badano labirynt nowych przepisów, natrafiono w sferach kupieckich na art. 280, który wszystkich absolutnie handlujących, rzemieślników i właścicieli fabryk wprowadził z równowagi. Wprost w głowie się nie mieści, co ten artykuł przewiduje.

Otóż w tym artykule powiedziane jest, że każdy obowiązany do prowadzenia ksiąg handlowych, o ile ta kich ksiąg nie prowadzi względnie prowadzi je wadliwie, podlega karze 6 miesięcy, lub grzywnie.

Zaczęto się zastanawiać nad skutkami wprowadzenia w życie tego rygorystycznego przepisu.

Dotychczas miano do czynienia z kodeksem handlowym, który wprawdzie nakłada obowiązki prowadzenia ksiąg, ale nie ujmuje tej kwestii w sposób tak wyraźny i ostry. Ponieważ jednak na podstawie tego kodeksu wszyscy absolutnie kupcy i

przemysłowcy muszą prowadzić księgi, więc kodeks karny potwierdza ten artykuł, dodając skromną formułkę o 6 miesiącach paki.

Niewinny artykuł kodeksu karnego przyczynił się do zwołania zebrań branżowych we wszystkich organizacjach kupieckich. Pytanie, co to będzie, nie schodzi z ust, nie daje kupcom zasnąć. Wiedzieć bowiem należy, że 75 procent kupców i przemysłowców, zwłaszcza drobnych, nie ma wspólnego z buchalterją. Prowadzenie ksiąg buchalteryjnych stworzone jest dla firm bogatych, a nie dla biednych — tak twierdzą drobni kupcy, ograniczając się do prowa-

żenia dorywczych notatek, prawnie nie uznawanych.

Teraz zachodzi obawa, że po pierwszym wrześniu, policja zacznie obchodzić wszystkich kupców i wytwórców, żądając przedstawienia formalnych ksiąg. Znaczący twierdzą, że co najmniej przeszło sto tysięcy przedsiębiorstw ulegnie z tego powodu karze.

By nie dopuścić do tak straszego kataklizmu, wynikającego z art. 280, jak się dowiadujemy izba przemysłowo — handlowa w Sosnowcu i Kielcach występują do ministerstwa sprawiedliwości, z prośbą o opracowanie noweli do kodeksu karnego.

Awantury sjonistyczne i komunistyczne w Sosnowcu.

Wczoraj w Sosnowcu odbył się okręgowy zjazd sjonistów, który ściągnął z różnych stron wielu uczestników.

Wszystkie tego rodzaju zjazdy kończą się zwykle awanturami, wynikającymi między sjonistami a ich zażartymi wrogami, ortodoksami. Od tej tradycji nie odbiegł i wczorajszy zjazd.

Około godz. 4 popoł. na ul. Modrzejowskiej doszło do starcia między sjonistami a grupą wyczekujących na ulicy żydów, którzy rzucili się na sjonistów i zaczęli ich bić.

W kilka minut na ulicy zebrał się tłum, który podzielił się na dwa wrogie oboje. Korzystając z ogólnego zamieszania żydowska młodzież komunistyczna postanowiła urządzać masówkę. Zamiary te jednak sparaliżowała policja, która przy użyciu pałek gumowych rozproszyła demonstrantów, zatrzymując winnych wszczęcia awantury.

Przez dłuższy czas na ul. Mo-

drzejowskiej gwaro było, jak w ulu. Rozpędzeni przez policję awanturnicy pochwali się po bramach, wyczekując odpowiedniego tylko momentu, aby znów wywołać awanturę. Gęste patrole policyjne, krążące po ulicy udaremniały jednak te zamiary. Do żadnej awantury później już nie doszło.

W godzinach popołudniowych w Siecu tuż za mostem na Przemszy przy ul. Jasnej doszło do awantur i demonstracji bezrobotnych, powracających z zebrania, które się odbyło w domu ludowym przy ul. Jasnej.

Wezwano na miejsce kilku policjantów, którzy przy użyciu pałek gumowych rozproszyli demonstrantów. W kilka minut potem zapanował spokój.

Dodać należy, że wczorajsze demonstracje w Siecu nie były zorganizowane.

Były to zwyczajne awantury kilkudziesięciu bezrobotnych.

Roboty drogowe magistratu dąbrowskiego.

Magistrat dąbrowski w bieżącym sezonie prowadzi następujące roboty: przebudowę się dolny odcinek ul. 3-go maja, który na przestrzeni 100 mtr. będzie wybrukowany kostką, przy czym dotychczasowa szerokość jezdni (7 mtr.) będzie zwężona o metr, dzięki czemu chodnik z jednej strony zostanie poszerzony o metr.

Na ul. Kr. Jadwigi przebudowany jest odcinek od ul. Narutowicza do przejazdu na Florze. Na ukończeniu jest gruntowna przebudowa o-

statniego odcinka ul. Okrzei, długości 200 mtr., na przestrzeni od ul. Ze romskiego do Szopena.

Dalej prowadzone są roboty ziemne przy budowie skweru na ul. Kr. Jadwigi, róg Kościuszki. Tam również zostanie wykonany plac, przeznaczony na przystój drożek.

Prowadzona jest również gruntowa przebudowa części szosy strzemiejskiej o długości 1300 mtr.

Odcinek ten zostanie ułożony kostką.

Omal że nie katastrofa lotnicza.

ŁADOWANIE PRZYMUSOWE, GBIAD PROSZONY, ODJAZD.

Dnia 21 b. m. o godz. 11.53 w Łazach, pow. zawierckiego, na folwarku dworu Rokitno opadła awionetka wojskowa, typu S. 45. Lotnicy i samolot pochodzą ze Lwowa. Powodem przymusowego lądowania była dezorientacja i to lądowania

w miejscu całkowicie nieznanym lotnikom. Na szczęście wszystko poszło dobrze, bo ani lotnikom, ani samolotowi nie się nie stało.

Zaproszeni przez hr. Polewską na obiad lotnicy po posileniu się odlecieli do Warszawy o godz. 13.47.

Epidemia tyfusu brzuszego wśród dzieci

na kolonii dziecięcej w Busku.

Na kolonii dla dzieci w Górkach, w zakładach państw. im. Brudzińskiego, gdzie przebywa kilkaset dzieci, wybuchła epidemia tyfusu brzuszego, na którą zapadło kilka dziesiąt dzieci.

Natychmiastowa pomoc lekarska i odesobnienie dzieci zdrowych, które obecnie znajdują się na obserwacji, zapobiegło narazie szerzeniu się epidemii. Charakterystycznym jest, że wybuch epidemii trzymano w tajemnicy nawet przed rodzicami, do których straszna wieść dotarła przypadkowo.

Obecnie rodzice część swoich dzieci pozabierali do domu, chore zaś umieszczono w szpitalu św. Aleksandra w Kielcach i szpitalu dr. Buszkowskiego.

Według przeprowadzonej analizy w Krakowie, bakterie tyfusu znajdowały się w mleku, które dostarczał pewien majątek z okolic Buska.

Dzieci przebywające na kuracji wysłane zostały przez kasę chorych i wojewódzki zarząd opieki nad dzieckiem.

OGÓLNA.

(o) Ankieta w sprawie kredytu dla kupiectwa. W wyniku szeregu konferencji w łonie komisji do spraw handlu, ministerjum przemysłu i handlu postanowiło przeprowadzić wśród kupiectwa ankietę w sprawie bezpośredniego kredytowania handlu.

Ankieta ta wykazała, że w jakim zakresie kupiectwo korzysta obecnie z kredytów krótko i długoterminowych w pierwszym rzędzie ze strony banków państwowych. Ankieta przeprowadzona będzie w porozumieniu z głównym urzędem statystycznym. Sprawa kredytów dla kupiectwa zainteresowała się departament obrótowi pieniężnego w min. skarbu, któremu podlegają banki państwowe. Z inicjatywy departamentu utworzona będzie specjalna podkomisja, która opracuje wyniki ankiety i przedstawi wnioski w sprawie dalszych kredytów dla kupiectwa.

(o) Uwagze pragnących studiować zagranicą i w Warszawie. Akademickie biuro informacyjne, istniejące od roku 1924 w Warszawie, plac Żelaznej Bramy nr. 6 m. 11, tel. 253-68, komunikuje, że zapisy na wyższe uczelnie zagr. rozpoczęły się już na rok akademicki 1932-1933.

Biuro załatwia świadectwa przyjęcia na wszystkie uczelnie w Europie i poza Europą, wydaje dowody międzynarodowej konferencji studentów (C. I. K.), załatwia ulgowe i bezpłatne wizy itp.

Jednocześnie zawiadamia się, że zapisy na uniwersytecie w Warszawie trwać będą od 1-go do 15 września, a egzaminy wstępne, kwalifikacyjne będą miały miejsce w drugiej połowie września. Dla zaoszczędzenia kosztów przejazdu biuro załatwia zapisy na wszystkie wyższe uczelnie w Warszawie.

Biuro udziela wszelkich informacji, związanych z wyjazdem na studia zagr. i w Warszawie. Informacje na miejscu udzielane są bezpłatnie, piśmienne po przesłaniu zł. 1, w znaczkach pocztowych na pokrycie kosztów porta.

—000—

Z KIELC.

(k) Nabożeństwo żałobne za spokój duszy śp. małżonki prez. Mościckiego. Onegdaj o godz. 10 rano, staraniem międzyorganizacyjnej komisji porozumiewawczej m. Kielce — odprawione zostało w kościele garnizonowym nabożeństwo żałobne za duszę śp. Michałiny z Czyżewskich Mościckiej, żony prezydenta Rzeczypospolitej.

W nabożeństwie wzięli udział przedstawiciele władz z wicewoj. Bratkovskim na czele.

We wtorek, dn. 23 bm. o godz. 9 rano, w kościele garnizonowym, staraniem związków i stowarzyszeń kobiecych odprawione zostanie drugie nabożeństwo żałobne za duszę śp. Michałiny Mościckiej.

(k) „Banda” w Kielcach. W sobotę, dn. 3-go września br. przyjeżdża do Kielce „Banda” warszawska.

(k) Ładne przebudzenie. Nieznani złodzieje przystawili drabinę do facyjki w domu nr. 10 przy ul. Jasionej w Kielcach, dostali się do mieszkania Doroszewicza Józefa, skąd podczas snu tegoż skradli mu marynarkę, spodnie i sezyory, poczem zbiegli.

(k) Samobójstwo. Mieszkaniec wsi Marcinkowice, pow. opatowskiego, Nowak Marcin, lat 62, utopił się w rzece Opatówce. N. od dłuższego czasu cierpiał na nieuleczalną chorobę nóg i podczas większych bólów mówił, że popełni samobójstwo, co też obecnie wykonał.

(k) Okradzenie sądu. Do biura sądu grodzkiego w Bodzentynie dostali się złodzieje i za pomocą dobranych kluczy skradli z kasy ogniotrwałej 540 zł. gotówki, następnie zbiegli. W toku przeprowadzonego dochodzenia ustalono, że złodziejami byli Biskup Tadeusz i Biernacki Antoni, mieszkańcy wsi i gm. Bodzentyn, pow. kieleckiego, których osadzono w więzieniu.

—000—

Z SOSNOWCA

(s) Otwarcie parku sieleckiego. W dniu 4 września br. od godz. 2-jej popołudniu park sielecki będzie otwarty dla ogółu mieszkańców Sosnowca i okolic.

KRONIKA

KALENDARZYK.

Sierpień
22
Poniedz.

RADJO

WARSZAWA.

Poniedziałek, 22 sierpnia.
11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. nast. 12.10. Codz. Przegląd Prasy Polsk. 12.40. Urz. kom. P. I. M. 12.45. Koncert ork. 13.35. Płyty. 15.00. Kom. gospod. 15.10. Płyty. 15.30. Przegląd kom. 15.40. Muzyka lekka. 15.55. Kom. dla żegluga i rybaków. 16.40. Pogadanka w jez. franc. 17.00. Koncert solistów. 18.00. Jan Kochanowski i cza sy dzisiejsze. 18.20. Muzyka lekka. 19.15. Rozmaitości. 19.35. Pras. Dz. Radj. 19.45. Skrzynka poczt. roln. 19.55. Program na dz. nast. 20.00. Feljeton p. t. Dramat wśród lodów. 20.15. Płyty. 20.25. Tr. z Teatru Zdrojowego w Ciechocinku. Ope rełka L. Falla „Królowa miljarów”. W przerwach dod. do Pras. Dz. Radj., kom. Gł. Wojsk. St. Meteor. dla kom. lotn. oraz wiad. sportowe.

WARSZAWA.

Wtorek, 22 sierpnia.
11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. nast. 12.10. Codz. Przegląd Prasy Polsk. 12.40. Urz. kom. PIM. 12.45. Płyty. 13.35. Płyty. 15.00. Kom. gospod. 15.10. Piosenki. 15.30. Chwilka lotn. 15.35. Kom. Państw. Urz. Wych. Fiz. 15.40. Płyty. 16.35. Kom. dla żegluga i rybaków. 17.00. Koncert popołudn. 18.00. Od czyt p. t. O morskich ogrodach. 18.20. Muzyka tan. 19.10. Rozmaitości. 19.30. Kom. do Hodowli koni w Polsce. 19.35. Pras. Dz. Radj. 19.45. Bieżące wiad. sport. 19.55. Program na dz. nast. 20.00. Koncert popul. 20.55. Feljeton lit. p. t. Pomniejszenie współczesności. 21.10. D. e. koncertu 21.50. Dod. do Pras. Dz. R. 21.55. Kom. Gł. Wojsk. St. Meteor. dla kom. lotn. 22.00. Muzyka tan. 22.40. Wiadomości sport. 22.50. Muzyka tan.

KATOWICE.

Poniedziałek, 22 sierpnia.
11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. nast. 12.10. Codz. Przegląd prasy polsk. z Warsz. 12.20. Płyty. 12.40. Kom. meteor. z Warsz. 12.45. Płyty. 14.00. Kom. gospodarczy. 15.00. Kom. gospod. z Warsz. 15.10. Płyty. 15.30. Przegląd kom. z Warsz. 15.40. Płyty. 16.20. Ogrodnik Śląski. 19.15. Rozmaitości. 19.25. Program na dz. nast. 19.30. Kom. strażacka śląskiego. 19.35. Pras. Dz. Radj. z Warsz. 19.45. Intermezzo muz. 20.00. Feljeton z Warsz. 20.15. Inter mezzo muz. 20.25. Operetka z Ciechocinka. W przerwach Dod. do Pras. Dz. R. Kom. meteor. i wiad. sport. z Warsz. o raz program na dz. nast.

POWRÓT DZIECI Z KOLONJI LETNIEJ ZWIĄZKU PRACY OBYWATELSKIEJ KOBIEŃ W SOSNOWCU.

Dnia 16 b. m. powróciły dzieci z kolonji letniej w Sędziszowie, urządzonej staraniem związku pracy obywatelskiej kobiet w Sosnowcu.

Dzieci w liczbie 95, po sześciotygodniowym pobycie na kolonji z żalem wróciły do domu. Wróciły zdrowe, opalone i na wadze przybyły ich od 2 kg. do 5 kilogramów.

Należy nadmienić, że dzieci były pod bardzo dobrą opieką i to nie tylko pań wychowawczyń, które oddawały się pracy z zamilowaniem, ale także społeczeństwa sędziszowskiego, w którym kolonja wzbudziła specjalne zainteresowanie. W rezultacie tego zainteresowania oddawano kilkanaście dzieci ubraniami i obuwiem, za co należy się specjalne uznanie dla ofiarodawców.

Na zakończenie kolonji letniej w Sędziszowie urządzono poranek z uroczystym programem, w wykonaniu dzieci, na który licznie przybyli miejscowi obywatele, którzy byli mile zdziwieni zdolnościami dzieci.

Koszt całkowity kolonji letniej wyniósł 3200 zł.

Kierowniczką kolonji była członkini zw. pracy obyw. kobiet p. Smejlikowa.

(s) Wycieczka zwizku prac. kasy chorych w Sosnowcu. Sekcja kulturalno-oświatowa zw. prac. kasy chorych urzęduje w tym roku już piątą wycieczkę turystyczno-krajoznawczą. Wszystkie wycieczki, które zostały urządzone cieszyły się zawsze pełnym powodzeniem, co gwarantuje że i obecna wycieczka do Wisły i okolic pozostawi po sobie miłe i nigdy niezatarte wspomnienia. W wycieczce biorą udział wszyscy pracownicy kasy oraz ich rodziny i sympatycy. Zapisy przyjmuje się tylko do dnia 25 bm. w lokalu ligi morskiej i kolonjalnej, ul. Parkowa 1, tel. 9-91 codziennie od godz. 18 do 20. Zapisy po podanym terminie uwzględniane nie będą. Zbiórka wycieczkowiczów w niedzielę, dnia 28 sierpnia o godz. 4-ej rano przed lokalem ligi ul. Parkowa 1, skąd nastąpi wyjazd autami punktualnie o godz. 4 min. 30. Koszt wycieczki w obie strony zł. 4 i 5 od osoby.

Z OLKUSZA

(ol) Żniwa ukończone. Na polach pułki. Ostatnie snopy zwieziono już do stodoł. Tegoroczne żniwa w powiecie olkuskim są lepsze od zeszłorocznych, z wyjątkiem jedynie pszenicy, zdziesiątkowanej przez rdzę. Dzięki pomyślnym zbiorom, spodziewana jest niższa cena chleba.

Jak umarł przywódca satanistów w Polsce.

„Milcząc, modłę się...”

W Warszawie zmarł niejaki Czesław Czyński, którego osoba głośna była przed dwoma laty w związku z ujawnieniem działalności satanistów na terenie Warszawy i całej Polski.

M. in. nici tej afery bluźnierczej sięgali Zagłębia, przyczem w grę wchodziła tutaj osoba popularnego geometry w Sosnowcu p. Kozłowski. Okazało się wreszcie, że geometra nie był związany niczem z sekciarską działalnością Czyńskiego.

Czyńskiemu zarzucano, że stał na czele występnej, bluźnierczej organizacji, a śledztwo dostarczyło wówczas wiele obciążających materiałów. Wiadome było poza tym powszechnie, że Czyński był oficjalnym przedstawicielem centrali sekty marynistów na Polskę. Sekta ta należała do najbardziej bluźnierczych sekt religijnej i łączyła kult Boga i Chrystusa z kultem szatana. Na stanowisko to mianowany został Czyński jeszcze przed laty przez swego mistrza francuskiego, głośnego Papiusa.

Ostatnio popadł Czyński w rozdzwięk z centralą sekty w Leodjum,

przedewszystkiem zaś z nowomianowaną głową kościoła marynistów, wyklętym przez kościół, ks. Brijo. Czyński wzywany był do Leodjum celem wytłumaczenia się ze swej działalności, wezwania tego jednak nie usłuchał i pozostał w Warszawie. Wówczas mianował ks. Brijo inną osobę, której nazwisko nie jest znane.

Zaznaczyć należy, że Czyński przez dłuższy czas przebywał na dworze carskim i urządził liczne seanse z cesarzową. Posiadał on wielkie zdolności hypnotyczne. Ostatni rok życia Czyński nie opuszczał pokoju i do nikogo nie odzywał się ani słowem, oświadczać tylko, że w skupieniu ducha musi się przygotować do śmierci.

Powszechną uwagę mieszkańców domu, gdzie Czyński mieszkał, zwracała kartka, wywieszona na drzwiach jego mieszkania z napisem: „...Milcząc, modłę się...”

Jak się dowiadujemy Czyński umarł po katolicku i pochowany został na cmentarzu katolickim.

Obrazki sądowe.

ZA KAWAŁ SZYNY — 50 KG. ZIEMNIAKÓW. — CHCIAŁA WINE ZWALIĆ NA INNEGO.

Dla ciekawości i czasem dla zabicia czasu zaglądał do kamieniołomów sejmiku zawierkiego koło wsi Chruszczobrodu, gm. Rokitno - Szlachetkie, pow. zawierkiego, mieszkaniec tejże wsi Stefan Nabrdalik. W kamieniołomach tych znajduje się kolejka wąskotorowa, stojąca bezczynnie. Nabrdalik postanowił więc zażytkować leżące tam szyny. W tym celu przeto zabrał kawał szyny około 8 metr. i sprzedał ją Janowi Kajdasowi za 50 kg. ziemniaków.

Nazajutrz rano dozorca zauważywszy brak szyn, zaczął iść po śladach, które zaprowadziły aż do wsi i tam się urwały. Zakłopotanemu dozorecy przypadek przyszedł z pomocą. O uszy jego jego obil się donośny brzęk żelaza, który dochodził z podwórza Kajdasów. Udałszy się tam poznał szyny, które właśnie zaczęto przecinać na kawały.

Nabrdalik przyznał się do winy, tłumacząc się, że kradzieży dokonał z biedy.

Sąd grodzki w Zawierciu skazał Nabrdalika, kilkakrotnie karanego za kradzieże, na miesiąc aresztu.

Przed sądem grodzkim w Zawierciu stanął oskarżony o puszczenie w obieg fałszywych pieniędzy, b. funkcjonariusz p. p. Idzi Wojtasik (Senatorska 26). Oskarżony udał się do sklepu Lejby Ringa (Kościełuski 39), gdzie kupił kilo gruszek płacąc banknotem 20-złotowym, z czego otrzymał resztę. Nazajutrz zauważył, że w wydanych przez Ringa pieniądzech znajduje się 2 zł. fałszywe. Zażądał przeto, by mu wymieniono na dobre, Ringowie tego uczynić nie chcieli. Wojtasik złożył zameldowanie w policji, gdzie również udał się Ring i twierdził, że Wojtasik chciał mu zapłacić fałszywą monetą. Chciał przez to winę zważyć na Wojtasika.

Sąd po przeprowadzeniu przewodu Wojtasika uniewinnił.

(ol) Nowa szkoła w Wolbromiu. Z początkiem września r. b. zostanie otwarta w Wolbromiu nowa szkoła dwuletnia kupiecko-handlowa koedukacyjna. Do szkoły przyjmowani będą uczniowie i uczennice po ukończeniu przynajmniej 6 oddziałów szkoły powszechnej.

(ol) Zabawy sportowe wojskowe. Dziś o godzinie 14.00 w parku pod Czarną Górą w Olkuszu odbędzie się ciekawe zawody sportowe konne, urządzone przez 6 p. a. l. Bogaty program przewiduje m. in. akrobację konną, woltżerkę, tandem, konkursy hipiczne oficerów 6 p. a. l. i t. p.

(ol) Za nielegalne wydobywanie blyszczy ołowiu. W niedługim czasie sąd grodzki w Olkuszu będzie rozpatrywał szereg spraw przeciwko b. robotnikom kopalni galmanu w Bolesławiu o nielegalne wydobywanie kruszczy z zatopionych od przeszło dwóch lat kopalni rudy w Bolesławiu. W sprawach tych budzi podziwienie fakt, że b. robotnicy narażali się na wielkie niebezpieczeństwa przy eksploatacji, w każdej chwili bowiem groziło oberwanie się skał w podziemiach nieczem nie zabezpieczonych, lub utonięcie.

Wydobywani t. zw. blyszcz ołowiu w woreczkach sprzedawali po b. niskiej cenie handlarzom. Eksploatację przerywała „wsypa”, w rezultacie czego czeka ich obecnie sąd. Oskarżonych jest kilkanaście osób, których do tej „zbrodni” popchnęła jedynie ucieczka przed śmiercią głodową.

BUDOWY POCZTY W DĄBROWIE.

Roboty przy budowie poczty w Dąbrowie rozpoczęte zostaną najpóźniej 15 września r. b., przyczem roboty prowadzone będą w takim tempie, aby budynek w stanie surowym mógł stanąć przed nowym rokiem.

Przy budowie poczty znajdzie pracę około 300 bezrobotnych.

KOSA JAKO STRACH NA WRÓBLE I KAWKI.

W Bawarii dolnej, na podgórzach Alp, chłopci używają kosi jako strachu na wróble i ptaki drapieżne. twierdzą oni, że stara, wyszczerbiona kosa, przywiązana do drzewa, naśladuje z oddali do złudzenia skrzydło jastrzębia. Podobno praktyka wykazała, iż istotnie od czasu wprowadzenia kosi jako strachu, ptaki wyrządzają znacznie mniej szkód na polach i w ogrodach, a poza to kosi te odstraszają drapieżników, którzy, jak jastrzębie, wrony i t. d. wyrządzają szkody wśród ptactwa domowego.

REKLAMA JEST DŹWIGNIĄ HANDLU!

Mąż za miliony

263.

W godzinę po odejściu powozu, stojący na rusztowaniu Juljusz Claude, spostrzegł wyjeżdżającą z dziedzińca willi jaworowej odkrytą kareta, w której siedziały: Henryka, p. Dauray i Anusia.

Hrabia odprowadził je do bramy, poczem zapalił cygaro i udał się na przechadzkę po parku.

Marjetta po odejściu swej pani spakowała w walizy ubranie Gabri i swoje, wyprawiła najętym wozem na stację kolei żelaznej, oddała klucze od mieszkania ogrodnikowi i odjechała do Paryża.

W dziesięć minut po jej wyjeździe wybiła godzina druga.

W tej chwili, punktualny Dufour, wierny przyrzeczeniu, podchodził do swego domu wraz z mamką, niosąc na rękach uśpioną dziewczę.

Ogrodnik, który był mu przedstawiony w kantorze podczas kupna domu, poznawszy go, podszedł ku niemu i zawołał:

— Ach, panie, co tu się stało!

— Cóż takiego?

— Pani Stellini została aresztowa-

waną i uprowadzoną przez policję i żandarmów.

— Ba!

— Zdawało się, że to taka wielka pani, tymczasem okazuje się, że to była taka sobie!

Dufour nie nie odpowiedział; teraz dopiero zrozumiał zapewnienie Juljusza Claude, że mieszkanie zostanie puste.

— To, coś mi powiedział, nie dziwi mnie wcale — odrzekł — domyślałem się, że prędzej lub później to nastąpi. Czy masz klucze?

— Oto są.

— Czy porządkowałeś w ogrodzie?

— Tak.

— Dobrze, to idź do roboty.

Dufour, stosując się do polecenia Juljusza, ułokował mamkę z dzieckiem w pokoju na piętrze.

Claude, posiadający wzrok bystry, nie potrzebował lornetki, by widzieć wszystko, co zaszło w domu nr. 27-my. Spostrzegłszy przybywającego Dufoura, zeszedł z miejsca, w którym obserwował i wszedł na rusztowanie stojące pod oknem brzo. Rzucił wzrokiem naokoło siebie i przekonał się, że nikt go nie widzi. wszedł przez otwarte okno do pokoju. Znalazłszy się tam, na chwilę zatrzymał się przy biurku, na którym leżała lornetka, przez

którą hrabia przyglądał się Gabrieli poczem ukrył się za portjerą, zasłaniającą framugę okna.

Był czas, gdyż zaledwie za nią zniknął, hrabia, wracający z parku, wszedł do pokoju i podszedł do biurka, przy którym na chwilę zatrzymał się był Claude.

Nagle portjera rozsunała się i artysta podszedł ku hrabiemu.

Lucenay, osłupiały, cofnął się o krok, sądząc, iż znajduje się wobec złodzieja.

Wtem w nieznanym poznał Juljusza Claude.

— To ty! — zawołał — ty, bezczelny łotrze!

— Więc pan hrabia raczył mnie poznać! — odrzekł artysta z morderczą ironją. — Tem lepiej! uwolni to nas od wielu słów zbytecznych.

— Dlaczego ośmieliłeś się pan wejść do mego pokoju? Co pan tu robisz?

— Pan hrabia zapewne przypuszcza, że znieważywszy go w Wenecji, przychodzę obecnie prosić go o przebaczenie?

— Ach, strzeż się!... jestem u siebie — głosem stłumionym zawołał Lucenay, którego oczy tryskały krwią. — Mam broń i biada ci nikczemny, jeżeli nie wyjdiesz natychmiast! — i wściekły z gniewu, z pod

niesioną ręką, podszedł ku Juljuszowi.

Ten skrzyżował ręce na piersi i stał nieporuszony.

— Nie lękam się — odrzekł — jestem spokojny, że mi nie dotkniesz i wysłuchasz mnie jeszcze raz panie trucieliu!

Lucenay, który miał się już rzucić na Juljusza, wstrzymał się nagle, jakby rażony gromem.

— Przestraszyło cię to słowo, nikczemny łotrze, zabójco kobiet! — ciągnął dalej Juljusz.

I gdy hrabia, pobudzony tą znie wagą, postąpił o krok, by rzucić się na niego, artysta wyjąwszy z kieszeni rewolwer, dodał:

— Ani mi się rusz, bo jak Bóg na niebie, zabiję cię jak psa wściekłego, ciebie, który chciałeś zadusić Magdalene Gallier, który zamordowałeś jej dziecko, ciebie, który trujesz hrabinę de Lucenay, ciebie, mego brata!

Hrabia cofnął się chwiejnym krokiem.

— Ty, mój brat — wyjął —

d. c. n.

Z małym „bolszewikiem” po Warszawie

„Myślę o tem... że u was jest lepiej...”

W tych dniach miałem atrakcję nielada: musiałem przez cały dzień bawić 10-letniego chłopca urodzonego w sowieckiej Rosji, skąd poraz pierwszy wyjechał zagranicę z rodzicami, moimi znajomymi z czasów przedrewolucyjnych — opowiada p. Mieczysław Domański na łamach warszawskiego „ABC”.

Oczywiście, oglądaliśmy miasto, Z hotelu na Marszałkowskiej, gdzie zamieszkali, wyszliśmy parę minut po 10-tej. Na ulicy było już gwarno. Po zrobieniu kilku kroków chłopiec raptem zapytał:

— Czy to wszystko cudzoziemcy?

— Którzy?

— No ci wszyscy, których widzimy dokoła?

— To są polacy. A dlaczego przy puszczałeś, że to cudzoziemcy? — zapytał z kolei.

— Bo są tak elegancko ubrani! — odpowiedział chłopiec. — Każdy jest w kapeluszu. A wszyscy mają białe kołnierzyki, krawaty, no i takie sztywne obuwie. My, kiedy widzimy w Moskwie na ulicy tak ubranych panów, wiemy od razu, że to są cudzoziemcy.

Przed owocarnią stanął, jak wryty.

— Ach jak dużo najrozmaitszych owoców. Nigdy w życiu takiej ilości od razu nie widziałem! — aż wykrzyknął. — To dziwne, że przed sklepem niema ogonka.

— Pocóż ogonek, kiedy każdy może wejść i kupić ile mu się podoba.

— Bez kartki? — zapytał niedowierzająco.

— Bez żadnej kartki!

— A więc, płaci się prawdopodobnie za to wszystko bardzo drogo?

Kiedy obliczyłem, że kilo wystawionych w oknie śliwek kosztuje na sowieckie pieniądze (według sowieckiego kursu złotego) 13 kopiejek, początkowo nie chciałem mi wierzyć, a potem zupełnie poważnie oświadczyłem:

— U nas nie można robić takiej wystawy, bo wywaliliby szybko i zabrałoby wszystko z okna!

W jednej z bocznych ulic zatrzymał się znowu przy jatce.

— Tyle mięsa! Czy sprzedają każdemu? Czy również tak tanio? Czy bez kartek? — zasypał mnie pytaniami.

— Obliczyłem, że kilo mięsa wołowego kosztuje 55 kopiejek.

— Więc w Warszawie każdy może jeść mięso chociażby codziennie?

— Nietylko w Warszawie, lecz w całej Polsce! — odpowiedziałem.

Przez chwilę myślał, a potem ciągnął dalej.

— Mój tatuś zajmuje dobre stanowisko, ale my jadamy mięso najwyżej dwa, trzy razy na miesiąc. I to po bardzo małym kawałku.

— Więc coś jadacie na obiad? — spytałem.

— Zupy z jarzyn i kaszy. Bardzo często, o, nawet zbyt często jadamy śledzie. Tak mi obrzydły, że już nie mogę na nie patrzeć!

Przechodzimy obok kościoła Św. Krzyża. Przed kościołem stał kara-

wan. Zaproponowałem wstąpić. Nie dał od razu odpowiedzi. Obejrzał się. Zdziwiony, zapytałem, dlaczego się ogląda.

— U nas w Moskwie w pobliżu każdej cerkwi obserwują agenci GPU. Więc może i tu? — odpowiedział zmieszany.

Uspokoilem go i skierowaliśmy się do kościoła. Drobnostka — już w przedsionku musiałem powiedzieć, ażeby zdjął czapkę. Przecie o tem, że się zdejmuję czapkę, mógł wiedzieć tylko teoretycznie. Łatwo więc zapomniał.

Nabożeństwo, rzęsiście oświeł-

ny ołtarz, trumna na wysokim katedrałku wśród zieleni, organy, żałobne pieśni w wykonaniu chóru, zrobiły na chłopcu tak wielkie wrażenie, że aż zbladł.

Byliśmy już dosyć daleko od kościoła, kiedy wznowił rozmowę.

— Nigdy nie byłem w cerkwi. Tatuś stanowczo mi tego zabronił. Zresztą, nie poszedłbym sam. Jeden mój kolega ze szkoły poszedł parę razy i miał nieostrożność zwierzyć się z tem przed swoim przyjacielem. Ten doniósł i kolegę wyrzucili ze szkoły.

D. n.

NĘDZA Z... BOGACTWA

Mleko w morzu, a pszenica w ogniu.

Wiele się już mówiło i pisało o katastrofalnych stosunkach w Stanach Zjednoczonych: Kanadzie.

Drapacz chmur, szumnie nazwany amerykańską „prosperity” (zamożność), zachwiał się w swych posadach. Zachwiał się wskutek... zbyt wielkiej produkcji amerykańskiej.

Tak, dzisiaj stało się już faktem niezbytym, że Ameryka dusi się swym własnym bogactwem.

Znany dziennikarz amerykański, Johann, przytacza następujące najświeższe przykłady tej katastrofy ekonomicznej.

W Oakland w Kalifornii wylano 100 tysięcy galonów (około 450 tysięcy litrów) mleka do morza.

W stanie New York ludność miejscowa zaprotestowała przeciwko zanieczyszczeniu rzek wylanem mlekiem, gdyż wskutek tego zdychają ryby.

W Kaczikan Bay na Alasce wrzucono do morza 400 tysięcy puszek z łosiem.

Na polach Oklahamy spalono 17 tysięcy cetnarów niezrętej pszenicy.

Na plantacjach bawełny, należących do Stanów Zjednoczonych zbierano w tym roku tylko co trzeci rząd zasianej bawełny i w ten sposób zbiór był mniejszy o 4 miliony bel bawełny.

W Okanagan — Valley w Kolumbii, gdzie znajdują się największe plantacje owoców, zbierano jabłka i wrzu-

ciano je, jak kartofle do wagonów, bez żadnego opakowania. Jabłka gnily i wyrzucano je całymi wagonami.

W Texasie, na terenach naftowych pozwolono na dzienną produkcję 90 tysięcy baryłek nafty. Uzbrojeni żołnierze pilnowali szybów, by zapobiec większej produkcji.

A wszystko to dzieje się w kraju, będącym obecnie krainą głodu i nędzy. W Stanach, gdzie na 120 milionów mieszkańców, jest 13 mil. bezrobotnych, oraz w Kanadzie, gdzie na 10 milionów ludzi, jest pół miliona bezrobotnych.

Johann podaje przerażające cyfry, z których wynika, że w samym New Yorku 250 tysięcy rodzin dosłownie głoduje, a 100 tysięcy z pośród nich otrzymuje zapomogę.

W Chicago zapomogi, wydawane bezrobotnym, wynoszą 15 milionów dolarów, a dla zaspokojenia nędzy trzeba by 130 milionów.

W Moline stanu Illinois dochody pracujących spadły w ciągu ostatnich dwu lat o 74,7 procentów.

Najgorzej wyglądają stosunki w Pensylwanii w okręgach przemysłowych. Istnieje tu mnóstwo rodzin, które muszą egzystować za 1 dolara 50 c. tygodniowo, przyczem, jeśli chodzi o cenę, dolar odpowiada naszym 4 złotym.

Nadmiar i nędza... oto błędne koło, w które wpleciona jest Ameryka.

W mrokach niewyjaśnionej tajemnicy.

AFERA KSIĘCIA BURBOŃSKIEGO WIKŁA SIĘ CORAZ BARDZIEJ.

W śledztwie w sprawie tajemniczego morderstwa w hoteliku, popełnionego na osobie rzekomego księcia Edgara Bourbon d'Este, nastąpił sensacyjny zwrot. Podejrzewana dotychczas o morderstwo przyjaciółka rzekomego księcia, Candolier Brao Solar, złożyła zeznania, że zamordowany trudnił się szpiegostwem na rzecz dwóch ościennych mocarstw i kilkakrotnie zamierzał zgładzić ją ze świata, ponieważ zbyt wiele wiedziała o jego sprawkach.

W ostatnich czasach miał razem z nią wyjechać na południe Francji, gdzie rzekomy książę zamierzał opracować obszerny memoriał o stanie obrony Francji.

Policja uważa zeznania Candolier Brao Solar za prawdopodobne, ponieważ w wiadrze, znajdującym się w pokoju zamordowanego znaleziono szczątki podartych listów w języku angielskim i niemieckim.

Z powierzchownego zapoznania się ze strzępami listów wynika, że treść ich jest wysoce kompromitująca. Obecnie powołano specjalnych ekspertów celem zestawienia kawałeczków tych listów i dokładnego przetłumaczenia ich treści na język francuski.

Policja zmienia również swoje zapatrywania co do możliwości dokonania mordu przez Candolier

Brao Solar.

Wiele okoliczności wskazuje na to, że morderstwo było dokonane przez kogoś innego, którego tylko Candolier Brao Solar osłania, biorąc winę na siebie.

Bliższe zbadanie ran nasuwa przypuszczenie, że zadane są one raczej przez mężczyznę, niż kobietę.

Cała sprawa wygląda coraz bardziej tajemniczo i budzi niezwykle zaciekawienie w prasie paryskiej.

Opublikowano po raz drugi komunikat ambasady austriackiej, stwierdzający, że wszystkie wiadomości o rzekomym romansie cesarza Franciszka Józefa są zmyślone. a dokumenty rzekomego księcia Edgara Bourbon d'Este są sfałszowane. — Jednocześnie w kilku pismach okazało się oświadczenie architekta Prevost, który utrzymuje z całą stanowczością, że zamordowany nie był żadnym oszustem i że szereg ludzi w Paryżu zna go od lat wielu, jeszcze z czasów przed rewolucją w Austrii.

MAŁY ZDRAJCA.

— Wujciu, niech wujcio tę ziemię zgryzie!

— Ale poco mój mały!

— Bo tatuś powiedział, że jak wujcio będzie gryzł ziemię, to my dostaniemy dużo pieniędzy.

Kilka uwag o nowoczesnej odzieży męskiej.

W jednym z pism, wychodzących w Londynie pod tytułem „Moda męska” znajdujemy ciekawe uwagi, które warto przytoczyć.

„Zacznijmy od koszuli — pisze autor tego artykułu. Składa się ona z dwóch części: koszuli i białej spodniej. Dlaczego nie wprowadzić za przykładem kobiet, które okazały się w tym względzie bardziej praktyczne,

kombinacji męskiej?

Z rozmaitych względów jest taka kombinacja higieniczniejsza i praktyczniejsza... Ja sam kazałem sobie uszyć taką kombinację i jestem z niej bardzo zadowolony...

Co do kołnierzyków — to powinny raz na zawsze zniknąć z powierzchni ziemi t. zw. twarde kołnierzyki... Co prawda — nosi się je tylko w t. zw. okazjach — „poważniejszych”. Dlaczego jednak twarde kołnierze ma być symbolem szacunku czy powagi? — Jest to

przesąd,

z którym należy czempredzej zupełnie zerwać. Twardy kołnierz bowiem uciska nie tylko mięśnie szyi, ale także wpływa ujemnie na cyrkulację krwi i może nawet spowodować niezmiernie szkodliwe jej zaburzenia...

Co do ubrania — to powinno ono materją i wyglądem odpowiadać celowi. Tymczasem nasze ubranie męskie zależy od rozmaitych idyotycznych nakazów mody, a nie owoiek, racjonalnie ubrany, budzi

salwę śmiechu.

Co prawda — ja nie sobie z tego nigdy nie robiłem i stale noszę odzież uszytą według mego pomysłu. Należy, moim zdaniem zupełnie zerwać z kamizelką, a zamiast niej nosić bluzy zamknięte z grubego lub cieńszego materiału, ewentualnie nieprzemakalnego, zależnie od aury i pory roku. W krajach południowych, np. we Włoszech należałoby nosić powiewne, swobodne tuniki, które w innym klimacie są niemożliwe...

Jestem również zwolennikiem racjonalnego obuwia, które powinno odpowiadać kształtowi nogi, być lekkie, nieprzemakalne i przewiewne. W lecie należy nosić sandały na boscych nogach.

A wogóle — kończy autor artykułu — mężczyźni powinni w większej mierze korzystać

z rozumem,

którym Opatrzność ich obdarzyła“.

HUMOR.

NARESZCIE...

— Pytam się pana poraz ostatni, czy mi pan odda sto złotych, które panu pożyzyłem, czy nie?

— No chwala Bogu, ustana wreszcie te wieczne upominania!

ZAGALOPOWAŁ SIĘ.

— Nie, nie ożenie się nigdy! — powiedział stary profesor Gapisiewicz.

— A nie pomyślał pan profesor o tem, że pan również kiedyś będzie starym?

— Nie martwię się zupełnie. Wtedy sprowadzę się do swoich drogiej dzieci

WSPÓLCZESNE MAŁŻENSTWO.

— Już w noc poślubną pokłóciliśmy się z mężem. Wyobraź sobie — całuje my się, a on naraz szepee mi do ucha: „Droga Anielko!” — Anielko, kiedy ja się nazywam Marja! O mało mu wszystkich włosów nie wyrwałam! Adolffie — powiedziałam — jeszcze jedno takie słowo, a między nami wszystko skończono!

— Toś mu dobrze powiedziała!

— Do licha! Kiedy on się nazywa Józek, a nie Adolf.

ROZTARGNIONA.

— Ach mężusiu, wyobraź sobie, jak ja jestem roztargniona! Wyszedł z moim wianem zamiarem, aby kupić parę skarpetek, a kupił sobie kapelusz.

ZE SPORTU.

Wyniki z boisk Zagłębia

C. K. S. — „09” REUTHEN 2:2 (1:1).

Sensacją dnia wczorajszego w Cze-
lady było spotkanie towarzyskie C. K.
S. „09” Beuthen, które odbyło się na
boisku miejskim.

Dowodem zainteresowania temi zawo-
dami była publiczność, która zebrała
się na boisku w liczbie około 2000.

Przebieg gry przedstawia się nastę-
pująco. Gra rozpoczęła się w ostrych
tempie i już w 10 minucie Starzycki u-
zyskuje dla C. K. S. prowadzenie.

Pod koniec pierwszej połowy Gei-
sler wyrównał i stan 1:1 przetrwał do
przerwy.

W drugiej połowie zaczęła się gra
o zwycięstwo. Goście przeprowadzili
szereg ataków, z których jeden Schwatz
uwieńczył bramką.

Goal ten pobudził gospodarzy do za-
ciętej walki i wkrótce Dyrda strzelił
wyrównującego gola z podania Tu-
szynskiego.

Ostatnie dwadzieścia minut gry na-
leżały do CKS.

Spotkanie zakończyło się remisem
2:2 co świadczy dobrze o formie C. K. S.
Najlepszymi na boisku byli z druży-
ny gości Geisler i atak, u gospodarzy
Starzycki i Czajka.

Sędziował p. Moszkowicz b. dobrze.
Przedmecz rezerw zakończył się zwy-
cięstwem C. K. S. w stosunku 4:0.

Przed rozpoczęciem zawodów wre-
czono prezesowi drużyny „09” Beuthen
wiązankę kwiatów.

— o o —

SUKCES „HAKOAHU” BEDZIŃSKIE
GO W KRAKOWIE.„Hakoah” (Bedzin) — „Makkabi” (Kra-
ków) 3:2 (0:1).

W ub. sobotę bedziński „Hakoah” ba-
wił w Krakowie, gdzie rozegrał rew-
nowe towarzyskie spotkanie z krakow-
ską „Makkabi”.

„Hakoah” odniósł zasłużony sukces
zwyciężając świetną drużynę gospodar-
zy w stosunku 3:2.

Występ drużyny zagłębiowskiej w
Krakowie i jej zwycięstwo nad miej-
scową drużyną jest świetną propa-
gandą poziomu piłkarstwa Zagłębia.

Sędziował p. Presser nieszczerłnie.
Bramki dla zwycięzców strzelili Ro-
zen i dwie i Siwek jedną.

— o o —

ZWYCIĘSTWO „HAKOAHU”

w spotkaniu z Garbarnią.

„Hakoah” — „Garbarnia” 3:1 (2:0).

Wczoraj na boisku własnym „Ha-
koah” w spotkaniu towarzyskim po-
konał drużynę ligową „Garbarnię” w
stosunku 3:1.

Mimo przemęczenia meczem w Kra-
kowie, drużyna gospodarzy przedsta-
wiała się doskonale. Gra prowadzona
była w tempie ostrych, przy wybitnej
przewadze „Hakoahu”.

Najlepszy na boisku był Rozen H.
Bramki dla „Hakoahu” strzelili:
Rozen H. dwie i jedna samobójcza.

Sędziował p. Śliwa b. dobrze.
Przedmecz rezerw drużyny junio-
rów „Hakoahu” z „Jutrznia” zako-
ńczył się wynikiem 4:2 dla gospodarzy.

Zwycięstwo nad ligową drużyną
„Garbarnia” przynosi „Hakoahowi”
duży zaszczyt.

— o o —

„GARBARNIA” — „UNJA”. 6:1.

W pierwszym dniu pobytu w Zagłę-
biu „Garbarnia” krakowska pokonała
w Sosnowcu „Unję” w wysokim stosun-
ku 6:1.

Drużyna gospodarzy przedstawiła
się z najgorszej strony. Naprawdę gra-
cze nie potrafili przeprowadzić żadnej
akcji.

Porażka „Unji” jest zupełnie zasłu-
żona. Przy takiej grze „Unja” nie może
liczyć na zwycięstwo.

— o o —

KS. „SOLVAY” (Grodziec) — K. S.
„POLICYJNY” (Bedzin) 4:1 (2:1).

Na boisku KS. „Solvay” w Grodźcu
odbyły się koleżeńskie zawody pomię-
dzy KS. „Solvay” a KS. „Policyjnym”.

WIOŚLARSTWO U HARCERZY.

Wioślarstwo, zapoczątkowane w 1929
r. przy 34 zagłębiowskiej drużynie har-
cerskiej w Maczkach, rozwija się co-
raz lepiej. Obecnie posiada drużyna 5
kajaków, zbudowanych przez harce-
rzy, na których odbywają druhowie
wycieczki w górę Białej. Przemysły:
Ślaskowa, Błędowa, do źródeł, lub w
dół. W czasie wakacji postanowiono
przejechać 1000 km. łodziami.

W dniu 17 bm. wyjechali dwa har-
cerze na „Cyranec” do Ustronia i Kra-
kowa. Droga wynosi około 200 km —
Drużynę prowadzi druh Władysław Ja-
szczyk.

z wynikiem 4:1 dla „Solvayu”.

Bramki dla gospodarzy zdobyli:
Zimny 2 i Kuszewski 2, dla gości Wy-
leżał.

Z powodu nieprzybycia sędziego z
podkolegium sędziował p. Geborek.

Zawody odznaczały się nader ostrą
grą i przewagą gospodarzy, z „Poly-
cyjnego” na wyróżnienie zasługuje
kombinacja ataku, jednak świetna obro-
na „Solvayu” uniemożliwiła wszelkie
wypadki gości.

O MISTRZOSTWO KL. C.

S. M. P. (Porabka) — Strzelec (Niwka)
3:2 (2:2).

Drużyna S. M. P. (Porabka) odniosła
zwycięstwo pokonując „Strzelca” z Niw-
ki w stosunku 3:2.

Obie drużyny grały ostro.
Bramki dla S. M. P. uzyskali: Nogaj
2 i Austyn 1.

Wyciągi kolarskie na torze „Unji” w Sosnowcu

Wczoraj na torze „Unji” w Sosnowcu
odbyły się wyciągi kolarskie w sześciu
konkurencjach, które zgromadziły na
starcie kilkudziesięciu dobrych kolarzy.
Zainteresowanie zawodami było niezbyt
duże.

Wyniki w poszczególnych konkuren-

SPOTKANIA LIGOWE.

„Wisła” — „Pogoń” 2:1 (1:1).

W Krakowie odbył się mecz między
„Wisłą” a „Pogonią”, który zakończył
się zwycięstwem krakowian
w stosunku 2:1.

Gra nieciekawa. Publiczności mało z
powodu upału.

„Polonia” — „Cracovia” 2:2 (1:1).

„Polonia” na własnym boisku spot-
kała się z „Cracovią”, z wynikiem re-
misowym 2:2.

Bramki strzelili dla gospodarzy Sze-
panik i dla „Cracovi” Malec i Ci-
szewski.

Widzów było około 3.000.

„Warta” — „Ruch” 2:1 (1:0).

W Poznaniu „Warta” pokonała
„Ruch” z W. Hajduk w stosunku 2:1.
Bramki dla zwycięzców uzyskali
Szerfke i Radajewski, dla „Ruchu”
Urban.

L. K. S. — 22 pp. 2:1 (1:0).

Siedzenie na własnym boisku od-
nieśli porażkę w spotkaniu z EKS. w
stosunku 1:2.

Bramki strzelili, dla L. K. S. Herb-
streich i Król, dla 22 pp. Sroczyński.

O WEJŚCIE DO LIGI.

Podgórze — I. F. C. 3:1 (1:0).

Wczoraj rozegrano zawody o wej-
ście do ligi państwowej między powyż-
szymi drużynami, które zakończyły się
zwycięstwem Podgórze w stosunku
3:1. I. F. C. grało bardzo słabo.

1 P. P. L. (Wilno) — 4 DYW. SAM.
(Brześć) 6:2 (4:1).

W Wilnie w spotkaniu o wejście do
ligi 1 p. p. l. z Wilna odniósł zwycię-
stwo nad 4 dyw. z Brześcia.

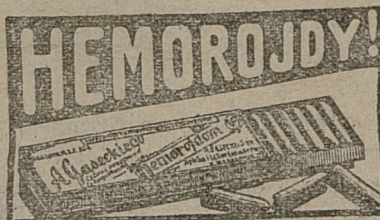
LEGJA (Poznań) — POLONJA (Byd-
goszcz) 1:1.

Spotkanie w Bydgoszczy „Legja” po-
znańska — „Polonia” z Bydgoszczy za-
kończyło się remisem 1:1.

„Szwajcarskie Górskie
Złoto” (z marką Kogut)
są stosowane przy che-
robach żółdka, kiszki,
obstrukcji i kamieni
żółciowych.

„Szwajcarskie Górskie Złoto”
są naturalnym łagodnym środkiem
przeczyszczającym, ułatwiającym
funkcje organów trawienia i dział-
ającym przeciwko otyłości.

CZOPKI HEMOROIDALNE

„Varicol” (z kogutkiem)

Usuwają ból, pieczenie, swędzenie,
krwawienie, zmniejszają guzy (zylaki).
Sprzedają apteki.

DROBNE OGŁOSZENIA.

Kupno i sprzedaż.

MAM do sprzedania kierat prawie no-
wy, nadający się do młockarni lub do
rzućcia sieczki u Plachty Antoniego w
Rabce obok Klimontowa, dom Radka
Tomasza.

Zgubione dokumenty

po 5 groszy za 1 wyraz.

KOCIŃSKIEMU ANTONIEMU skra-
dziono wyciąg z ksiąg ludności, wyda-
ny w Sosnowcu.

KAZIMIERZ MANCZYŃSKI zgubił
dowód osobisty wydany w Poznaniu,
który unieważnia.

JUSTYN FRANCISZEK zgubił wy-
ciąg z ksiąg ludności, wydany przez
gminę Ślasków.

MAŁEK JAN zgubił legitymację rowe-
rową Nr. 2662, wydaną przez magistrat
m. Bedzina.

MARJA DUDKOWNA zgubiła legity-
mację nauczycielską, którą unieważnia
się.

RÓŻNE

BUDOWA DOMU. Roboty budowlane
w Pogoni i dostawę materiałów bud-
owlanych oddam. Oferty do Administra-
cji „Expressu” w Sosnowcu pod „Ceny
konkurencyjne”.

nawiać prokurentów, wydawać proku-
ry i pełnomocnictwa, podpisywać wszel-
ką korespondencję nabywać i sprze-
dawać towary, inkasować należności,
podnosić pieniądze z banków, otrzymy-
wać z urzędów pocztowo - telegraficz-
nych wszelkie przesyłki, pieniądze z
przekazów, wysyłać towary drogami
żelaznymi, otrzymywać ładunki i towa-
ry z tychże dróg, oraz wszelkie inne
czynności w zakresie przedsiębiorstwa
spółkowego wchodzące. Podpisy zarząd-
cy winny być składane pod stemplem
firmowym. Spółka z ograniczoną odpo-
wiedzialnością. Akt spółki zeznany zo-
stał przed A. Strawińskim not w So-
snowcu, dnia 25 kwietnia 1932 r. za N.
R. 260 na czas nieograniczony.

Dzisiaj premiera francuskiego filmu

Kaprys Madame Pompadour

Romantyczne dzieje na dworze Ludwików
W roli tytułowej Marcelle Denya i Andre Beauque.

Nadprogram:
film ilustrujący doskonałą tresurę psa i Tygodnik Foka.

Od poniedziałku 22 do 24 sierpnia

Tragedia na Mont-Blanc

monumentalny dramat miłosny w Alpach.
W roli głównej LEM RIEFENSTAHL.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Sądu Okrę-
gowego w Sosnowcu wniesiono nastę-
pujące firmy:

dnia 20 maja 1932 roku.

B. 595. „Sularz i Ska” — spółka z
ograniczoną odpowiedzialnością w So-
snowcu przy ul. Feliksa Perla N. 11.
Spółka ma na celu prowadzenie handlu
napojami alkoholowymi i wyrobami ty-
tuńowymi. Działalność spółka rozpo-
częła dnia 2 maja 1932 r. Kapitał zakła-
dowy wynosił zł. 4000.—, podzielonych na
40 udziałów po 100 zł. każdy, wniesiony
do kasy spółki 3000 zł. gotówką i 1000
zł. aportami. Zarząd interesami spółki
należy do Alfonsa Sularza i Antoniego
Ślimaka. Każdy z nich ma prawo samo-
dzielnie reprezentować spółkę przed
wszelkimi instytucjami, osobami i są-
dami. Weksle, czek, indosy, przekazy,
umowy, pełnomocnictwa i prokury,
podpisywać będą pod stemplem firmy
oba spółnicy łącznie. Wszelkie inne
czynności w imieniu spółki może usu-
teczniać każdy ze spółników samodzieln-
nie. Spółka z ograniczoną odpowiedzial-
nością. Akt spółki zeznany został przed
T. Kalczyńskim, not. w Sosnowcu, dnia
2 maja 1932 r. za N. Rep. 693 na czas
nieograniczony.

B. 596. „Przedsiębiorstwo robót inży-
nieryjno - budowlanych W. Klarner i
E. Gruszczyński — inżynierowie —
spółka z ograniczoną odpowiedzialno-
ścią” z siedzibą w Sosnowcu, ul. Nafto-
wa N. 9. Spółka ma na celu prowadze-
nie przedsiębiorstwa inżynierijno -
budowlanego na terenie Rzeczypospoli-
tej Polskiej. Działalność spółka rozpo-
częła dnia 9 maja 1932 r. Kapitał zakła-
dowy wynosił zł. 4000.—, podzielonych
na 40 udziałów po 100 zł. każdy, wnie-
siony do kasy spółki gotówką. Zarząd
interesami spółki należy do obu spółni-
ków t. j. do Witolda Aleksandra Klarne-
ra i Eugenjusza Sylwestra Gruszczyń-
skiego. Weksle, czek, umowy, pełno-
mocnictwa, prokury i wszelkie zobowią-
zania winny być podpisywane przez
obu spółników pod stemplem firmy.
Wszelką korespondencję, przesyłki zwy-
czajne i wartościowe, pieniądze z prze-
kazów, towary z poczty i kolei może

otrzymywać każdy ze spółników samo-
dzielnie. — Spółka z ograniczoną odpo-
wiedzialnością. Akt spółki zeznany zo-
stał przed not. A. Szczepkowskim w
Sosnowcu w dniu 9. V. 1932 r. N. R. 258
na czas nieograniczony.

B. 597. „Konsumcja” — spółka z ogra-
niczoną odpowiedzialnością z siedzibą
w Bedzinie przy ul. Małachowskiego
38. Spółka ma na celu prowadzenie han-
dlu hurtowego i detalicznego towar-
ami kolonialnymi i spożywczymi, win-
ami i wyrobami włóczanymi. Działal-
ność spółka rozpoczęła dnia 1 maja
1932 r. Kapitał zakładowy wynosił zł.
4000.—, podzielonych na 40 udziałów po
100 zł. każdy, wniesiony do kasy spółki
gotówką. — Zarząd interesami spółki
należy do Heleny Salskiej, Mikołaja
Jedryczka i Marijana Stanka, przyczem
do Heleny Salskiej należy techniczne
kierownictwo handlem, prowadzenie ka-
sy i ksiąg handlowych. Wszelkie umo-
wy, zobowiązania, weksle, czek, kwity
pieniężne, oraz pełnomocnictwa winny
być podpisywane przez Helenę Salską i
jednego z pozostałych członków zarzą-
du. Korespondencję bieżącą nie zawie-
rającą zobowiązań jak również odbiór
korespondencji zwykłej, poleceniej i
pieniężnej, przesyłek pocztowych i ko-
lejowych może podpisywać i kwitować
każdy członek zarządu samodzielnie.
Spółka z ograniczoną odpowiedzialno-
ścią. Akt spółki zeznany został przed
not. A. Strawińskim w Sosnowcu dnia
30/IV. 1932 r. N. R. 274 na czas nieogra-
niczony.

Dnia 30 maja 1932 r.

B. 599. „Betoniarńia Inż. Malinow-
scy” — spółka z ograniczoną odpo-
wiedzialnością z siedzibą w Sosnowcu
przy ul. Piłsudskiego N. 18. Spółka ma
na celu prowadzenie w mieście Bedzi-
nie betoniarńi. Działalność spółka roz-
poczęła dnia 15 kwietnia 1932 r. Kapi-
tał zakładowy wynosił zł. 4.000.—, po-
dzielonych na 100 udziałów po 40 zł.
każdy, wniesiony do kasy spółki apor-
tami. Zarząd interesami spółki należy
do Ludomira Malinowskiego, który
władny jest samodzielnie reprezento-
wać spółkę na zewnątrz, zawierać u-
mowy, wydawać weksle, przekazy, che-
ki i inne zobowiązania pieniężne, usta-